



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

Р І Ш Е Н Н Я

від 02 червня 2021 року
Протокол № 72

**Про Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України
з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування на тему:
«Професійне навчання публічних службовців:
європейський досвід та перспективи для України»**

Заслухавши інформацію підкомітету з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород про Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на тему: «Професійне навчання публічних службовців: європейський досвід та перспективи для України», які відбулися 26 квітня 2021 року, а також з метою вирішення організаційних питань щодо забезпечення їх виконання, беручи до уваги положення пункту 2 частини першої статті 15, частини п'ятої статті 50, частини другої статті 52 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», **Комітет вирішив:**

1. Схвалити Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на тему: «Професійне навчання публічних службовців: європейський досвід та перспективи для України» (далі – Рекомендації), що додаються.

2. Направити Рекомендації Кабінету Міністрів України та Національному агентству України з питань державної служби для їх розгляду та вжиття відповідних заходів.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на секретаря Комітету Д.Ісаєнка.

Голова Комітету

А.КЛОЧКО



ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 12A1C72050EC68540400000DF510500A8390D00
Дійсний до: 27.08.2021 12:00:10

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/05-2021/196615 від 15.06.2021



529538

СХВАЛЕНО

*Рішенням Комітету Верховної Ради України
з питань організації державної влади, місцевого
самоврядування, регіонального розвитку
та містобудування
від 2 червня 2021 року (протокол № 72)*

РЕКОМЕНДАЦІЇ

**слухань у Комітеті Верховної Ради України
з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування на тему:
«Професійне навчання публічних службовців:
європейський досвід та перспективи для України»**

Учасники слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на тему: «Професійне навчання публічних службовців: європейський досвід та перспективи для України» (далі – Слухання), що відбулися 26 квітня 2021 року у м. Києві в режимі відео-конференції, відзначають таке.

Підвищення якості державної служби та служби в органах місцевого самоврядування є одним з ключових завдань реформування державного управління та місцевого самоврядування. Ефективність інститутів державної служби та служби в органах місцевого самоврядування є важливою передумовою успішності реформ та позитивних соціально-економічних трансформацій.

В суспільстві зростає запит на професійних, добросовісних та етичних публічних службовців. Це, в свою чергу, актуалізує необхідність формування відповідної державної політики щодо професійного розвитку державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Створення та забезпечення функціонування сучасної цілісної, мобільної та гнучкої системи професійного навчання з розвинутою інфраструктурою, ефективним управлінням і належним ресурсним потенціалом має забезпечити розвиток професійної компетентності публічних службовців.

З 2017 року в Україні здійснюється реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 грудня 2017 року № 974-р схвалено Концепцію реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого

самоврядування та депутатів місцевих рад (далі – Концепція), якою визначено стратегічні напрями, механізми та строки формування системи професійного навчання на нових сучасних засадах, що відповідають як пріоритетам Стратегії реформування державного управління, Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, так і європейським стандартам належного адміністрування з питань трансформації системи органів державного управління, зокрема, принципам державного управління, розробленим Програмою SIGMA, та кращим практикам та стандартам Ради Європи.

Реалізація Концепції з урахуванням першочергових та довгострокових завдань здійснюється за такими напрямками, як: створення належних умов для забезпечення професійного розвитку публічних службовців; створення ефективної системи визначення потреб у їх професійному навчанні, побудованому на принципах безперервності, обов'язковості та плановості; розвиток ринку освітніх послуг у сфері професійного навчання публічних службовців; запровадження механізму співпраці державних органів, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, програм міжнародної технічної допомоги, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, установ, закладів різних форм власності, що надають освітні послуги.

Важливим кроком у реформуванні системи професійного навчання публічних службовців стало затвердження Урядом України у лютому 2019 року нового Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, що дало змогу запровадити механізми системності та прогностичності професійного навчання, реалізації принципів безперервності навчання упродовж службової кар'єри, цілеспрямованості, індивідуалізації та диференціації підходів до навчання, інноваційності та практичної спрямованості.

З метою розширення можливостей щодо належної організації професійного навчання, координації зусиль державних органів, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства та міжнародних партнерів, а також для підвищення доступності публічних службовців до професійного навчання створено Портал управління знаннями (адмініструється Національним агентством України з питань державної служби), Інформаційна система з проведення навчань для територіальних громад (адмініструється Міністерством розвитку громад та територій України), Платформа «Дія. Цифрова освіта» (адмініструється Міністерством цифрової трансформації України).

У практику управління персоналом на державній службі запроваджено щорічне розроблення та виконання державними службовцями індивідуальної програми професійного розвитку та систему нарахування за результатами навчання кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), що дозволяє забезпечити кращу організацію професійного навчання з урахуванням загальних та спеціальних потреб.

Запроваджено цілісну систему моніторингу та оцінювання якості надання освітніх послуг з підготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців. Кабінетом Міністрів України затверджено Порядок атестації осіб, які здобувають ступінь магістра, зокрема за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Здійснюється оцінювання результативності професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування відповідно до методики, затвердженої Національним агентством України з питань державної служби (далі – НАДС).

З метою напрацювання та реалізації заходів, спрямованих на досягнення цілей реформи, НАДС забезпечено систематичний збір та аналіз даних щодо стану справ у системі професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, проводиться аналіз ризиків впровадження реформи. Крім того, з 2018 року досліджуються індивідуальні і загальні потреби у професійному навчанні державних службовців, вивчається діяльність суб'єктів надання освітніх послуг у сфері навчання публічних службовців.

У 2021 році НАДС започатковано моніторингове дослідження організації професійного розвитку і навчання державних службовців за субіндикаторами «Кількість державних службовців, які протягом року пройшли професійне навчання» та «Витрати державного органу на навчання пропорційно до річного фонду оплати праці» з урахуванням елементів методології оцінювання стану державного управління SIGMA, у рамках якого проаналізовано інформацію стосовно понад 137 тисяч державних службовців державних органів усіх рівнів юрисдикції.

Разом з тим у сфері професійного навчання публічних службовців залишається низка викликів, які актуалізують необхідність здійснення додаткових заходів та вжиття зусиль з боку відповідних державних органів, органів місцевого самоврядування.

Так, залишається не вирішеною проблема недосконалості чинного порядку формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, який не враховує специфіку та особливості системи професійного навчання публічних службовців. Це, в свою чергу, стримує розвиток ринку освітніх послуг у сфері післядипломної освіти публічних службовців, створює нерівні умови для провайдерів освітніх послуг у сфері підготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців різних форм власності. Відсутнє спеціальне законодавство у сфері освіти дорослих.

Координація діяльності державних замовників щодо розміщення та виконання державного замовлення також потребує удосконалення. Чинна система визначення потреб у професійному навчанні публічних службовців та планування відповідних ресурсів для фінансування виконання державного замовлення на підвищення кваліфікації публічних службовців не забезпечує

оперативного задоволення поточних проблем у професійному навчанні, випереджального характеру підвищення кваліфікації.

Неврегульованою залишається організація підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, що, в кінцевому підсумку, обмежує територіальні громади в можливостях забезпечити розвиток у посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад відповідних професійних компетентностей, необхідних для забезпечення ефективного функціонування органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації.

Залишається актуальною і потреба в розвитку відповідних механізмів мотивування публічних службовців дбати про свій професійний розвиток та безперервну освіту. Йдеться, передусім, про надання керівниками державної служби державним службовцям часу (день чи декілька днів на квартал) для неформального здобуття кредитів ЄКТС, належної організації особистого навчання шляхом підвищення кваліфікації та самоосвіти, набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей.

З метою визначення шляхів вирішення окреслених проблем та подальшого розвитку системи професійного навчання публічних службовців учасники Слухань **рекомендують**:

1. Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування:

1.1 У разі внесення на розгляд Верховної Ради України законопроектів, спрямованих на удосконалення порядку формування, розміщення та виконання державного замовлення на підготовку та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, а також функціонування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, сприяти активізації їх проходження у парламентських комітетах та розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради України.

1.2 Здійснювати моніторинг за станом виконання Кабінетом Міністрів України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади законодавчих актів щодо професійного навчання публічних службовців.

2. Кабінету Міністрів України:

2.1 Розробити та подати на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України, Закону України «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів» в частині удосконалення механізму формування та розміщення державного замовлення на підготовку та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, створення умов для добросовісної конкуренції серед суб'єктів надання освітніх послуг з професійного навчання публічних службовців.

2.2 Розробити та впровадити порядок реалізації експериментального проекту з автоматизованого розміщення державного замовлення на підготовку та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування через Портал управління знаннями у сфері професійного навчання.

2.3 Вжити заходів щодо:

удосконалення ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в частині ліцензування у сфері післядипломної освіти, урахувавши особливості та специфіку системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад;

необхідного ресурсного забезпечення та створення належних умов для реалізації права державних службовців на професійний розвиток.

3. Національному агентству України з питань державної служби:

3.1 Продовжити реалізацію положень Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих держадміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.12.2017 року № 974-р.

3.2. Підготувати та оприлюднити доповідь Голови НАДС про стан реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад за 2018-2020 роки.

3.3. Розробити та подати на розгляд Уряду України зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2004 р. № 1681 «Про регіональний центр підвищення кваліфікації».

3.4. Розробити та подати на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України наказ про затвердження критеріїв конкурсного відбору виконавців державного замовлення Національного агентства України з питань державної служби на підготовку здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування» та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

3.5. Розробити та подати на розгляд Уряду України концепцію створення вищої школи публічного управління.

3.6. Передбачити кошти на 2022 рік на проведення моніторингу якості підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад на загальнодержавному рівні.